

Waarom niet Marco Pastors?

Posted on 25 mei 2024 by Bart Jan Spruyt

Nu de heer Van Zwol, de formateur, nog geen naam van een premierskandidaat heeft kunnen onthullen en voor de komende vijf weken een radio- en tv-stilte heeft afgekondigd, kan het gezelschapsspel worden voortgezet: wie wordt de nieuwe premier van Nederland? Er circuleren verschillende namen: van Kim Putters (PvdA, ex-informateur) tot Mona Keijzer (de kandidaat van de BBB). Maar wie zijn gedachten er eens over laat gaan, realiseert zich dat er in (op!) Rotterdam-Zuid een kandidaat rondloopt die veel meer voor de hand ligt: Marco Pastors, geestelijke zoon van Pim Fortuyn.

Pastors (1965) is een jongen van onder de grote rivieren (Beneden-Leeuwen) die voor zijn studie economie naar Rotterdam kwam. Als student was hij lid van SSR. Dat staat voor Societas Studiosorum Reformatorum: vereniging van gereformeerde studenten, maar de club was reeds in 1967 zozeer van haar gereformeerde grondslag losgeweekt dat zij uit de landelijke koepel werd verstoten.

Dit alles spreekt al in het voordeel van Pastors: een ex-gelovige uit de provincie, net als Geert Wilders en Caroline van der Plas.

Diepe vriendschap met Pim Fortuyn

Na zijn studie kwam hij onder de hoede van Pim Fortuyn. Hij werkte bij diens OV-studentenkaart BV, en in die jaren ontstond een diepe vriendschap tussen het jonge talent en de *Godfather* van het Nederlandse populisme. Toen Fortuyn in 1998 zijn Palazzo di Petro aan het G. W. Burgerplein in Rotterdam betrok, nam Pastors Fortuyns huis aan de Randweg op Rotterdam-Zuid over. Hij woont daar nog steeds, en de aldaar nog altijd rondwarende geest van Fortuyn is hem blijven inspireren. Pastors is de zoon van Fortuyn – zij het dat hij diens extravangante flamboyance niet heeft geërfd. Pastors is een ingetogen, rustige man.

En ook deze eigenschap kwalificeert hem: hij is een van de belangrijkste representanten van de politieke stroming die nu met Wilders' PVV aan de macht is gekomen, maar is nooit betrapt op al te gewaagde of uitzinnige uitspraken.

Toen Fortuyn in januari 2002 Leefbaar Rotterdam oprichtte en enkele maanden later het stadhuis aan de Coolsingel bestormde, werd Pastors wethouder. Vanaf dat jaar, tot op de dag van vandaag, heeft hij zich ingezet voor de verbetering van de situatie in de verloederde Rotterdamse volkswijken. Hij deed dat bestuurlijk bekwaam maar tegelijk onorthodox. Zo bood hij huurwoningen aan de bewoners te koop aan. Als wethouder bleek hij bovendien het onheilige bondgenootschap tussen islamisme en progressief-links in de smiezen te hebben. Zijn uitspraken daarover kostten hem in november 2005 zijn baan. En toen hij in 2006 als lijsttrekker van Leefbaar Rotterdam de verkiezingen verloor van de PvdA, weigerde hij met deze partij samen te werken en koos hij voor een rol in de oppositie.

Ook deze inzet voor bestaanszekerheid en goede woningen en infrastructuur, gecombineerd met een diepe afkeer van modern links, is een eigenschap die hem als politicus met de nieuwe coalitie van PVV, VVD, NSC en BBB verbindt.

Een geestverwant van Wilders

Ondertussen had zich in de politiek een interessant verschijnsel voorgedaan: Geert Wilders had zich afgescheiden van de VVD en begon een nieuwe partij (2004). Pastors en zijn mede-Pimmiaan Joost Eerdmans zijn vanaf het begin bij de ideeënvorming rondom deze nieuwe partij betrokken geweest. Er waren geheime overleggen in hotel Delta in Vlaardingen en over Wilders' eerste manifest (de

Onafhankelijkheidsverklaring uit maart 2005) is ook de adem van Pastors en Eerdmans gegaan. Wilders verbrak in 2005 tamelijk abrupt de samenwerking met beide heren omdat hij politici met een sterk eigen profiel toen niet in zijn omgeving duldde. De proletarisering van de PVV is toen begonnen.

Die luxe kan Wilders zich nu niet meer permitteren. Waarom zou hij nu niet alsnog een beroep doen op een geestverwant met wie hij in het verleden al eerder heeft samengewerkt?

Na de mislukking van het avontuur met Wilders, richtten Pastors en Eerdmans in de zomer van 2006 een nieuwe partij op (EénNL), maar kwamen bij de verkiezingen van dat jaar enkele duizenden stemmen tekort voor een Kamerzetel. En toen hij enkele jaren later in de Rotterdamse gemeenteraad opnieuw tot het voeren van oppositie leek te worden veroordeeld, nam hij het besluit om de politiek te verlaten en als 'topambtenaar' een nationaal programma voor het aanpakken van de problemen op Rotterdam-Zuid te gaan leiden.

Pastors is dus een man die aan de knoppen wil zitten, wil besturen, en daarbij altijd zeer pragmatisch en 'verbindend' te werk is gegaan. Met concrete maatregelen, zonder al te grote verhalen, heeft hij werkelijke problemen voor gewone mensen willen oplossen – en met die inzet heeft hij in Rotterdam veel ervaring opgebouwd en waardering geoogst.

Ruime politieke en bestuurlijke ervaring

Met andere woorden: Pastors is een man die ideologisch/levensbeschouwelijk naadloos past in de nieuwe coalitieploeg, is een liberale Fortuynist, kent Wilders en werkte al eerder met hem samen, heeft een uitgebreide politieke en bestuurlijke ervaring, en is gericht op het concreet oplossen van reële problemen. Bovendien: Pastors is een nette, niet al te ambitieuze man. Misschien zelfs een beetje lui, wat mij ook in zijn voordeel lijkt te spreken. Hij draagt altijd keurige pakken en is zelden op een dasloos optreden betrapt. Hij wordt binnenkort zestig – en beschikt dus over de rijpheid die voor het hoge ambt van minister-president is vereist.

Dus waarom zou Marco Pastors niet de nieuwe premier van Nederland worden? Dat hij dezer dagen nauwelijks wordt genoemd, lijkt mij ook een goed teken.

Bart Jan Spruyt *is historicus en journalist. Zijn columns over politiek en*

samenleving verschijnen iedere zaterdag in Wynia's Week.

Wynia's Week *verschijnt altijd, twee keer per week.* **Het zijn de donateurs die dat mogelijk maken.** *Nog geen donateur? Kijk* ***HIER****. Hartelijk dank!*